

Rada Naukowa

Członkowie krajowi

Doc. dr hab. n. med. Andrzej Basiński
Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Akademia Medyczna w Gdańsku

Prof. dr hab. Anna Dyaczyńska-Herman
Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
Śląska Akademia Medyczna

Prof. dr hab. n. med. Teofan M. Domżał
Klinika Neurologiczna, Centralny Szpital Kliniczny,
Wojskowa Akademia Medyczna w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Jerzy Garstka
Zakład Anestezjologii i Leczenia Bólu, Instytut Anestezjologii
i Intensywnej Terapii, Akademia Medyczna w Poznaniu

Dr n. med. Maciej Hilgier
Oddział Badań Bólu i Terapii Paliatywnej, Centrum
Onkologii, Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie
w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Marek Kowalczyk
Zakład Farmakologii i Toksykologii, Wojskowy Instytut
Higieny i Epidemiologii w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Marian Kuś
Emerytowany profesor Collegium Medicum
Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kübler
Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Akademia Medyczna we Wrocławiu

Prof. dr hab. Andrzej W. Lipkowski
Pracownia Neuropeptydów, Centrum Medycyny
Doświadczalnej i Klinicznej, Polska Akademia Nauk
w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Jacek Łuczak
Klinika Opieki Paliatywnej, Anestezjologii i Intensywnej
Terapii Onkologicznej, Katedra Onkologii, Akademia
Medyczna w Poznaniu

Prof. dr hab. n. med. Ewa Mayzner-Zawadzka
Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
Akademia Medyczna w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Antoni Prusiński
Katedra i Klinika Neurologii, Akademia Medyczna
w Łodzi

Prof. dr hab. n. med. Henryk I. Trzeciak
Zakład Farmakologii, Śląska Akademia Medyczna
w Katowicach

Doc. dr hab. n. med. Jerzy Wordliczek
Zakład Badań i Leczenia Bólu, Katedra Anestezjologii
i Intensywnej Terapii, Collegium Medicum, Uniwersytet
Jagielloński w Krakowie

Członkowie zagraniczni

Dr n. med. Teodor Goroszeniuk
Guy's and St. Thomas' Hospital Trust
Pain Management Unit
London, Anglia

Dr Emile Hiesiger
Departments of Neurology and Radiology,
NYU Medical Center,
New York, USA

Dr Halina Machelska
Klinik für Anaesthesiologie und Operative
Intensivmedizin, Klinikum Benjamin Franklin,
Freie Universität Berlin, Niemcy

Dr Flaminia Pavone
Istituto di Psicobiologia e Psicofarmacologia CNR,
Roma, Włochy

Dr n. med. Andrzej Regieli
GHZ Hospital
Gouda, Holandia

Dr n. med. Jan Rykowski
Central Medical Hospital
Orebro, Szwecja

Spis treści

OD REDAKCJI 8

PRACE POGLĄDOWE I PRZEGLĄDOWE

Trójdzielno-autonomiczne bóle głowy 9
Trigemino-autonomic cephalalgias
Adam Sępień

KAZUISTYKA

Przewlekłe dolegliwości bólowe u dzieci 15
z porażeniem mózgowym
Chronic pain syndrome in children with cerebral palsy
Grzegorz Bujok

IV SYMPOZJUM REGIONALNEJ ANESTEZJI

PROGRAM SYMPOZJUM 21

PRACE W JĘZYKU POLSKIM

Jednostronne znieczulenie podpajęczynówkowe 24
– argumenty przeciw
Unilateral spinal anaesthesia – contra
Józef Bojko

Blokada nerwu zastronowego w urologii 26
Obturator nerve block in urology
Marcin Ciechomski

Leki podawane do przestrzeni podpajęczynówkowej 28
– argumenty przeciw
Intrathecal drug administration – contra
Jan Dobrogowski

Ból – cierpienie – sztuka 30
Pain – Suffering – Art
Leon Drobnik

Jednostronna analgezja podpajęczynówkowa 34
– argumenty za
Unilateral spinal block – pro
Ryszard Gajdosz

Redakcja

Dr hab. n. med. Jan Dobrogowski
Dr Joanna Mika
Prof. dr hab. Barbara Przewłocka – redaktor naczelny
Mgr Agnieszka Sieja – sekretarz redakcji
Doc. dr hab. n. med. Adam Stępień
Prof. dr hab. n. med. Andrzej Szczudlik

Współpraca

Dr n. med. Jadwiga Pyszkowska

Adres redakcji

Instytut Farmakologii PAN
31-343 Kraków, ul. Smętna 12
tel.: (12) 662-33-98
fax: (12) 637-45-00
e-mail: bol@rabbit.if-pan.krakow.pl

Współpraca

Instytut Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie

Wydawca

ELIPSA-JAIM s.c.
30-203 Kraków, ul. Gontyna 10/1
tel. kom. 600-319-101
tel./fax: (12) 641-67-49
<http://www.rehmed.pl>

Organizacje i instytucje wspierające wydawanie czasopisma

International Association for the Study of Pain

Dział reklamy

Katarzyna Koryga, tel.: (12) 641-67-49

Dział prenumerat i dystrybucji

Joanna Grochowska, tel.: (12) 641-67-49

Projekt graficzny

Siódme Niebo s.c.

Skład

ZINEL s.c., Kraków

Druk

Technet, Kraków

Nakład

1800 egz.

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

Poglądy i opinie przedstawiane w publikowanych artykułach niekoniecznie są zgodne z poglądami wydawcy, redaktorów i opiniami specjalistów wchodzących w skład Rady Naukowej. Redakcja i wydawca nie biorą odpowiedzialności za skutki działań podejmowanych w oparciu o publikowane materiały. Czytelnik powinien zweryfikować uzyskaną wiedzę z informacjami zamieszczonymi w innej literaturze fachowej oraz zaleceniami producentów leków i sprzętu medycznego.

Niedozwolone jest reprodukowanie bez zgody wydawcy jakichkolwiek materiałów zawartych w czasopiśmie Ból.

Copyright & translation copyright by ELIPSA-JAIM s.c.

Postępy anestezji regionalnej w położnictwie – polskie doświadczenia 35

The progress of regional anaesthesia in obstetrics – polish experience

Dariusz Maciejewski, Małgorzata Mazij

Kontrowersje stosowania blokad centralnych w kardiochirurgii 39

Controversy around thoracic epidural application for cardiac surgery

Tomasz Nikodemski, Maciej Żukowski

RA w leczeniu bólu pooperacyjnego u dzieci – argumenty za 42

Regional anaesthesia in postoperative pain management in children – pro

Marcin Rawicz

Blokady układu współczulnego – zastosowanie kliniczne 44

Sympathetic blocks – clinical application

Jan Jacek Rykowski

Nowe leki w znieczuleniu podpajęczynówkowym/okołordzeniowym 46

New drugs in spinal anaesthesia

Jan Jacek Rykowski

Patomechanizm działania wybranych leków po podaniu podpajęczynówkowym 47

Intrathecal application of selected drugs – pathomechanism of action

Jerzy Wordliczek

Blokady Centralne w porównaniu do Blokad Nerwów Obwodowych 48

Comparison between PNB and CNB

Andrzej Zawadzki

Znieczulenie regionalne u dzieci – argumenty przeciw 51

Regional anaesthesia in children – contra

Janusz Ziółkowski

PRACE W JĘZYKU ANGIELSKIM

Perioperative applications of peripheral nerve blocks 54

Okołoperacyjne zastosowanie blokady nerwów obwodowych

Terese T. Horlocker

Influence of the new anti-platelet medications on regional anaesthesia 58

Nowe leki przeciwplatetkowe w regionalnej anestezji

Terese T. Horlocker

Zasady prenumeraty kwartalnika Ból

Kwartalnik „Ból” jest rozsyłany drogą pocztową na adresy osób i instytucji, które zamówią jego roczną prenumeratę.

Cena prenumeraty w roku 2003:

- dla odbiorców indywidualnych (osób fizycznych) 36 zł;
- dla instytucji (gabinetów prywatnych) 60 zł.

Cena rocznika 2002:

- dla odbiorców indywidualnych (osób fizycznych) 36 zł;
- dla instytucji (gabinetów prywatnych) 60 zł.

Cena rocznika 2001:

- dla odbiorców indywidualnych (osób fizycznych) 28 zł;
- dla instytucji (gabinetów prywatnych) 40 zł.

Oplaty można dokonać przekazem pocztowym lub przelewem bankowym na konto: ELIPSA-JAIM s.c., Kraków, ul. Gontyna 10/1, Kredyt Bank S.A. I Oddział w Krakowie, R-k nr 67 1500 1142 1211 4003 4134 0000.

Należy pamiętać, aby dokładnie i czytelnie podać wszystkie niezbędne dane dotyczące osoby lub instytucji wpłacającej. Za problemy wynikłe z niedokładnego wypełnienia przekazu wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności. Indywidualnych prenumeratorów prosimy również o podanie swojej specjalności zawodowej.

Instytucje prosimy o przesłanie na adres wydawnictwa osobnego zamówienia z podaniem nazwy, adresu i numeru NIP, dołączając zgodę na wystawienie faktury VAT bez podpisu odbiorcy.

Zamówienia są realizowane drogą pocztową drukiem zwykłym.

Ewentualne zapytania prosimy kierować do Działu Prenumerat i Dystrybucji naszego wydawnictwa – tel. (12) 641–67–49.

Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej wydawnictwa: www.rehmed.pl

Zapraszamy do czytania kwartalnika „Ból”

Spisy treści wszystkich numerów czasopisma wraz z dostępem do streszczeń artykułów znajdują się na stronie Instytutu Farmakologii www.if-pan.krakow.pl/bol/BOL.HTM

Czasopismo zostało ocenione przez Zespół Medyczny Komitetu Badań Naukowych i otrzymało 2,00 pkt KBN oraz 2,70 pkt Index Copernicus.

Postoperative pain management – the role of acceptable pain scores (APS) 60

Leczenie bólu pooperacyjnego – rola skal bólu

Narinder Rawal

Extending catheter regional techniques at home 62

Ciągłe techniki RA w opiece domowej

Narinder Rawal

Eye blocks 64

Blokady oka

Anthony Rubin

Levobupivacaine in regional anaesthesia – clinical experience 67

Rola lewobupiwakainy w regionalnej anestezji – doświadczenia kliniczne

Jan Jacek Rykowski

CSE – an evolving technique in labour analgesia: technical and pharmacological issues 69

CSE – rozwijająca się technika w analgezji położniczej: uwarunkowania techniczne i farmakologiczne

Rudolf Stienstra

The role of ropivacaine and levobupivacaine in regional anaesthesia. Toxicity 73

Rola ropiwakainy i lewobupiwakainy w regionalnej anestezji. Toksyczność

Rudolf Stienstra

What is ‘new’ in regional anaesthesia for cesarean section? 76

Co nowego w regionalnej anestezji do cięcia cesarskiego?

Marcel Vercauteren

The effect of locoregional analgesia upon the progress of labour 79

Wpływ regionalnej analgezji na postęp porodu

Marcel Vercauteren

STRESZCZENIA PREZENTACJI NAUKOWYCH 81

STRONA PTBB 92

ZASADY PUBLIKOWANIA PRAC 18